

I ANGLA!

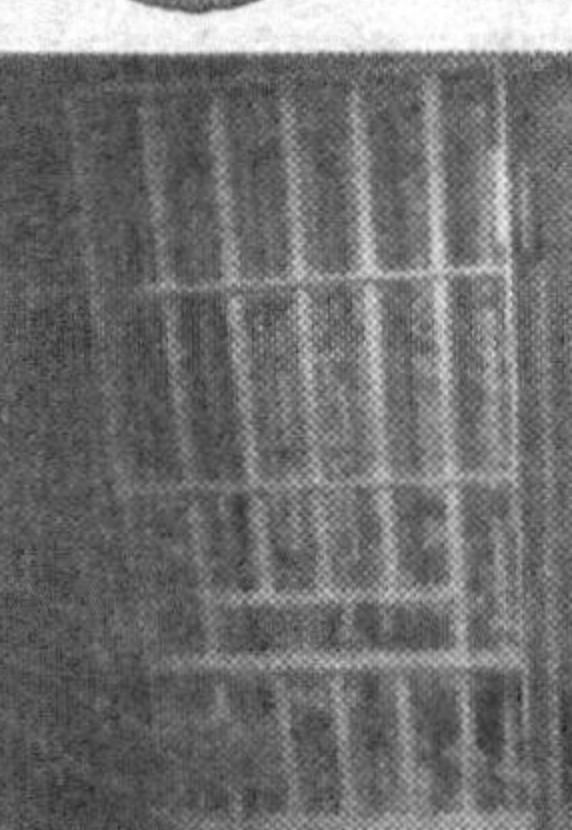
1996-yil dekabrdan chiqa boshlagan ◊ Chorshanba kunlari chiqadi ◊ E-mail: hurriyat@mail.ru ◊ <http://www.hurriyat.uz>

Ушбу сондай:

2 Қинғир ишнинг қийифи

Замона зайли билан кўпгина юртдошларимиз мамлакатимиздан ташқари чиқиб, чет давлатларда ҳам ишлаб келишмоқда. Пул топиш илинжизда ўзга ўлгарларни ихтиёр килаёттганларнинг ҳаммасини ҳам "омад кулиб қаршилаяпти" деб бўлмайди.

3 Европанинг тинчини бузган воқеа

Сўнгти пайтларда Европалинг энг йирик самолёт ишлаб чиқариш заводи саналган Airbus компаниясининг ишлари юришмай колди. Шу боис ҳам компания раҳбарияти оз эмас, нақд 10 минг нафар ходимини ишдан бўшатишга қарор қилди.

4 Мехр бермасанг-у, меҳр олсанг

Шунақа, биз билмаган табиатнинг сир-арконлари сон мингта. Уларнинг фойдаси ҳам, зарари ҳам бор. Ақл билан иш кўрган одам нафи тегадиганини ўзига дўст тутади. Бу ҳам Худонинг бир инояти.

Мактуб

Софинч бизни улғайтирди

Кўлимга қалам олдим-у, ўйланиб қолдим. Хиндистон ҳакида ҳикоя қилимни бўляпман-у, кўз ўнгимда қишлоғим, жонажон Ўзбекистоннинг шаҳар ве тоғлари волидай мухтарларни суратидек гавдаланаверади.

2006 йилнинг бошида республикамиздаги Хиндистон маданият маркази томонидан танлов эълон қилинди. Кўплаб универсitetlарнинг талабалари сингари Ўзбекистон Давлат жаҳон тиллари университети ҳалқаро журналистика факультети ёшлиари ҳам хужжатларни топшириб, танловда иштирок этиш истагини билдиришибди. Мен ҳам курсдошларим билан бирга шу танловда иштирок этиш учун хужжатлар топширигандим. Бизларни имтиҳон қилишибди. Ойлар ўтиб, натижалар маълум бўлди...

Отабек ОМОНҚУЛОВ,
Дехли

Мен Жавоҳарлар Неру университетида магистр сифатида қабул килинганини эшишиб, тўғриси, ўйланиб қолдим. Сабаби, адабиётлар ва интернет орқали Хиндистон тўғрисида тегиши маълумотларга эга эдим. Аммо иш олишга бўлган мондай танловни бўлмиш ушбу аэропорт эътиборимни тортди. У ўзининг шинамиги, хизмат кўрсатиш кўлумининг ҳушиумалалиги бора-сида кўпгина ҳалқаро аэропортлардан қолишимасди. Бундан иллари камина ўқиши юзасидан Америкага борганимда, Нью-Йоркдаги Жон Кеннеди номидаги ҳалқаро аэропорт шароитини кўргандим. Тўғриси, Дехли аэропорти ундан қолишибди.

Минг бор эшитилган бир бор кўрган афзал, деб бекорга айтишмас экан. Биз учган самолёт Индира Ганди номидаги ҳалқаро аэропортга кўниши билан қарашларим ўзгара бошлади. Хиндистон осто-наси бўлмиш ушбу аэропорт эътиборимни тортди. У ўзининг шинамиги, хизмат кўрсатиш кўлумининг ҳушиумалалиги бора-сида кўпгина ҳалқаро аэропортлардан қолишимасди. Бундан иллари камина ўқиши юзасидан Америкага борганимда, Нью-Йоркдаги Жон Кеннеди номидаги ҳалқаро аэропорт шароитини кўргандим. Тўғриси, Дехли аэропорти ундан қолишибди.

Аэропортдан тикишим билан хин-диклими гангтиб ташлади. Коронгу бўлишига қарамай, ҳарорат баланд, ҳавода-

ги намлик даражаси жуда юкори эди. Истикболимизга чиқан дўстимиз Беҳзод (у бир йилдир), Дехли университетида таҳсил олади) ахолимони тушуди ва мослашиб кетасиз дегандек кулиб кўди.

Бугунки Хиндистон, айниска, пойтактада ҳалқаро журналистика факультети ёшлиари ҳам хужжатларни топшириб, танловда иштирок этиш истагини билдиришибди. Мен ҳам курсдошларим билан бирга шарқ мъемморчилиги ўйнуглигига барто иштаган чиройли иншоотларга тез-тез кўзингиз тушуни табдий. Дехли шахрининг биринчи ахолимони кўплиги (15 миллион), балки ўта кўкаламзорлиги билан ҳам машҳур экан. Дехли дунёдаги нарх-навоиси энг арzon шахарлардан бири бўлиши билан бирга, ҳосавидаги ифосланниш даражаси юкори жой хисобланади. Чунки бу ерда саноат корхоналари ва техникалиниятни тозошибди.

Хиндистон иккисида жадал суръатлар билан ўсиб бормоқда. Мамлакат айрим соҳаларда, жумладан, ахборот технологияларни ва табиии воситалардан сифатли дори-дармон тайёрлашда аллақачон етакчиликни кўлга олган. Бомбей, Калькутта каби саноат марказлари сафи кенгайиб, кўркамлашиб бормоқда. Боша то-

мондан муаммолар ҳам бисёр. Мутахассисларнинг маълум қилишича, тараққиёт марказлари, якн келажакда Шимолий Америка ва Фарбий Европадан Жанубий Шарқий Осиёга кўчиши кутилаётir. Хиндистон ана шундай "марказ" лардан бирига айланни таҳмин килинади. Мамлакатдаги кескин иккисидан ўсиш ва демократик ўзгаришлар бунга асос сифатида кўрсатилимоқда...

Жавоҳарлар Неру номидаги университетда таълим инглиз тилида олиб борилади. Тағтиб ва талаб жуда кучли. Имтиҳонлардан ўтишнинг ягона йўли тинимиз ўзиш ва изланши. Университеттада 5 нафар ўзбекистонлик талаба таълим олаётir. Баҳти қарангли, ватандушлар барчиси битта ёткоҳонада жойлашганимиз. Бундан ташкари, Дехли шахрининг бошқа университетларида ҳам ўзбекистонлик талаба ёшлар кўп. Улар билан тез-тез ишилишиб, бир пиёла чоғи устида сұхбатлашиб ўтирамиз. Мамлакатимиз мустақиллигининг 15 йиллигини Хиндистондаги ватандушлар билан кенг нишонлади. Ўзбекона ош дамлаб, хорижлик талабаларни мөхмон килдик. Уларга мустақиллигимиз, бугунги олиб борилаётгандар ишлар ҳакида тушунтиришга харарати килдик.

Хиндистон кўп миллатли давлат ҳисобланади. Инда дунёдаги барча дин вакиллари ўзаро ҳаммикат яшашади. Ҳамма миллат ва дингдаги кишилар бир-бирларига иззат-хурмат, ётибор назари билан қарашади. Мамлакатда ҳар бир штат ўз тили ва ўзиға хос маданиятига эга. Диний бағрикенглик турли хил дин вакилларни ўзару кундада турмуш тарзига айланаб улугрган. Хиндистонда 150 миллионга яқин мусулмон бор. Мусулмонлар мамлакатда хиндулардан кейинги таъсир доираси кенг жамоа хисобланади. Бир нарса ўзидимдан чикмайди: Бобурийлар юртига ётиб борган кунимиз жамоага кўшилиб, жума намозини адо этиш баҳтига муссар бўлдик. Бобур ва Бобурийлар хинд маданиятини ривожлантириш билан бирга, бу заминда кўлпаб масжид ва мадрасалар курдирган экан.

Хавфсизлик шу даражада таъминланганки, очик ётган машина ва бошқа транспорт воситаларига ёки унтиб колдирилган буюнга ҳеч ким дахл қиломайди.

Жавоҳарлар Неру номидаги университетда таълим инглиз тилида олиб борилади. Тағтиб ва талаб жуда кучли. Имтиҳонлардан ўтишнинг ягона йўли тинимиз ўзиш ва изланши. Университеттада 5 нафар ўзбекистонлик талаба таълим олаётir. Баҳти қарангли, ватандушлар барчиси битта ёткоҳонада жойлашганимиз. Бундан ташкари, Дехли шахрининг бошқа университетларида ҳам ўзбекистонлик талаба ёшлар кўп. Улар билан тез-тез ишилишиб, бир пиёла чоғи устида сұхбатлашиб ўтирамиз. Мамлакатимиз мустақиллигининг 15 йиллигини Хиндистондаги ватандушлар билан кенг нишонлади. Ўзбекона ош дамлаб, хорижлик талабаларни мөхмон килдик. Уларга мустақиллигимиз, бугунги олиб борилаётгандар ишлар ҳакида тушунтиришга харарати килдик.

Хиндистон кўп миллатли давлат ҳисобланади. Инда дунёдаги барча дин вакиллари ўзаро ҳаммикат яшашади. Ҳамма миллат ва дингдаги кишилар бир-бирларига иззат-хурмат, ётибор назари билан қарашади. Мамлакатда ҳар бир штат ўз тили ва ўзиға хос маданиятига эга. Диний бағрикенглик турли хил дин вакилларни ўзару кундада турмуш тарзига айланаб улугрган. Хиндистонда 150 миллионга яқин мусулмон бор. Мусулмонлар мамлакатда хиндулардан кейинги таъсир доираси кенг жамоа хисобланади. Бир нарса ўзидимдан чикмайди: Бобурийлар юртига ётиб борган кунимиз жамоага кўшилиб, жума намозини адо этиш баҳтига муссар бўлдик. Бобур ва Бобурийлар хинд маданиятини ривожлантириш билан бирга, бу заминда кўлпаб масжид ва мадрасалар курдирган экан.

Давоми 2-бетда.

Журналистика соҳасида "Олтин қалам" II миллий мукофоти

Ўзбекистон Журналистлари ижодий уошмаси Журналистларни қайта тайёрлаш ҳалқаро маркази билан ҳамкорликда миллий ва ҳалқаро журналистиканинг энг юксак ютуқларини кенг оммалаштириш, ОАВ ходимлари фуқаролик позицияларини намоно

лан тақдирланадилар.

Учинчи ўринини олган Голиблар диплом, "Олтин қалам" кўкрак нишони ва ўзининг 120 баробари мидорида пул мукофоти билан тақдирланадилар.

Рағбатлантируви мукофотлар доирасидаги номинациялар:

✓ журналистика ривожига кўшган хиссаси учун;

✓ фаол фуқаролик позицияси учун;

✓ ижтимоий-сиёсий мавзудаги энг яхши таҳлилий материал учун;

✓ ижтимоий-иқтисодий мавзудаги энг яхши таҳлилий материал учун;

✓ ҳарбий-ватанпарварлик мавзудаги энг яхши журналистик текширув учун;

✓ мураккаб шароитларда (фавқулода вазиятлар, атроф-муҳит ва экология муммалолари) тайёрланган энг яхши репортаж учун;

✓ энг яхши режиссёрик иши учун;

✓ йилнинг энг яхши дебюти учун;

✓ энг яхши фоторепортаж учун;

✓ энг яхши картикура учун;

✓ чет эллик журналистиканинг ўзбекистон тўғрисидаги энг яхши материял учун;

✓ ўзбекистон Республикаси, Тошкент шаҳри-100129, Навоий кўчаси, 30-йи,

3-квартал, 30-, 35-, 37-хоналар

Ўзбекистон Журналистларни ижодий уошмаси

Телефонлар: 144-64-62; 144-64-61; 144-37-87; Факс: 144-69-65 E-mail: ijod@sarkor.uz www.journalist.uz

Телефонлар: 144-64-62; 144-64-61; 144-37-87; Факс: 144-69-65 E-mail: ijod@sarkor.uz www.journalist.uz

Телефонлар: 144-64-62; 144-64-61; 144-37-87; Факс: 144-69-65 E-mail: ijod@sarkor.uz www.journalist.uz

Телефонлар: 144-64-62; 144-64-61; 144-37-87; Факс: 144-69-65 E-mail: ijod@sarkor.uz www.journalist.uz

Телефонлар: 144-64-62; 144-64-61; 144-37-87; Факс: 144-69-65 E-mail: ijod@sarkor.uz www.journalist.uz

Телефонлар: 144-64-62; 144-64-61; 144-37-87; Факс: 144-69-65 E-mail: ijod@sarkor.uz www.journalist.uz

Телефонлар: 144-64-62; 144-64-61; 144-37-87; Факс: 144-69-65 E-mail: ijod@sarkor.uz www.journalist.uz

Телефонлар: 144-64-62; 144-64-61; 144-37-87; Факс: 144-69-65 E-mail: ijod@sarkor.uz www.journalist.uz

Телефонлар: 144-64-62; 144-64-61; 144-37-87; Факс: 144-69-65 E-mail: ijod@sarkor.uz www.journalist.uz

Телефонлар: 144-64-62; 144-64-61; 144-37-87; Факс

Хуқук

КИНГИР ИШНИНГ ҚИЙИГИ

Айримлар жиноят қилиб четга қочмоқчи

Замона зайлар билан кўпгина юртдошларимиз мамлакатимиздан ташқари чиқиб, чет давлатларда ҳам ишлаб келишишмокда. Пул топни илинжида ўзга ўлкаларни ихтиёр қилаётганларнинг ҳаммасини ҳам "омад қулиб қаршилаяпти" деб бўлмайди. Мусофиричилар айримларнинг тўқликтан ёки ўйқисиликдан жиноятга кўл ураётганни ҳақида эшишиб ташвишимиз ортятди. Ахир Ўзбекистонликлар бағрикенглиги, инсонпарварлиги билан донг тараатган-ку. Таассусуфки, инсонлик фуқаролар жиноятни республикамиз худудида содир этиб, четга қочиб кетаптилар.

Ҳалқаро-хуқуқий масалалар бўйича Бухоро вилоят прокурорининг катта ёрдамчиси Анвар ИШОНКУЛОВ бу борада кўйидагиларни айтиб ўтди:

Сұхбатдош:
Мөхринисо ХУСАИНОВА

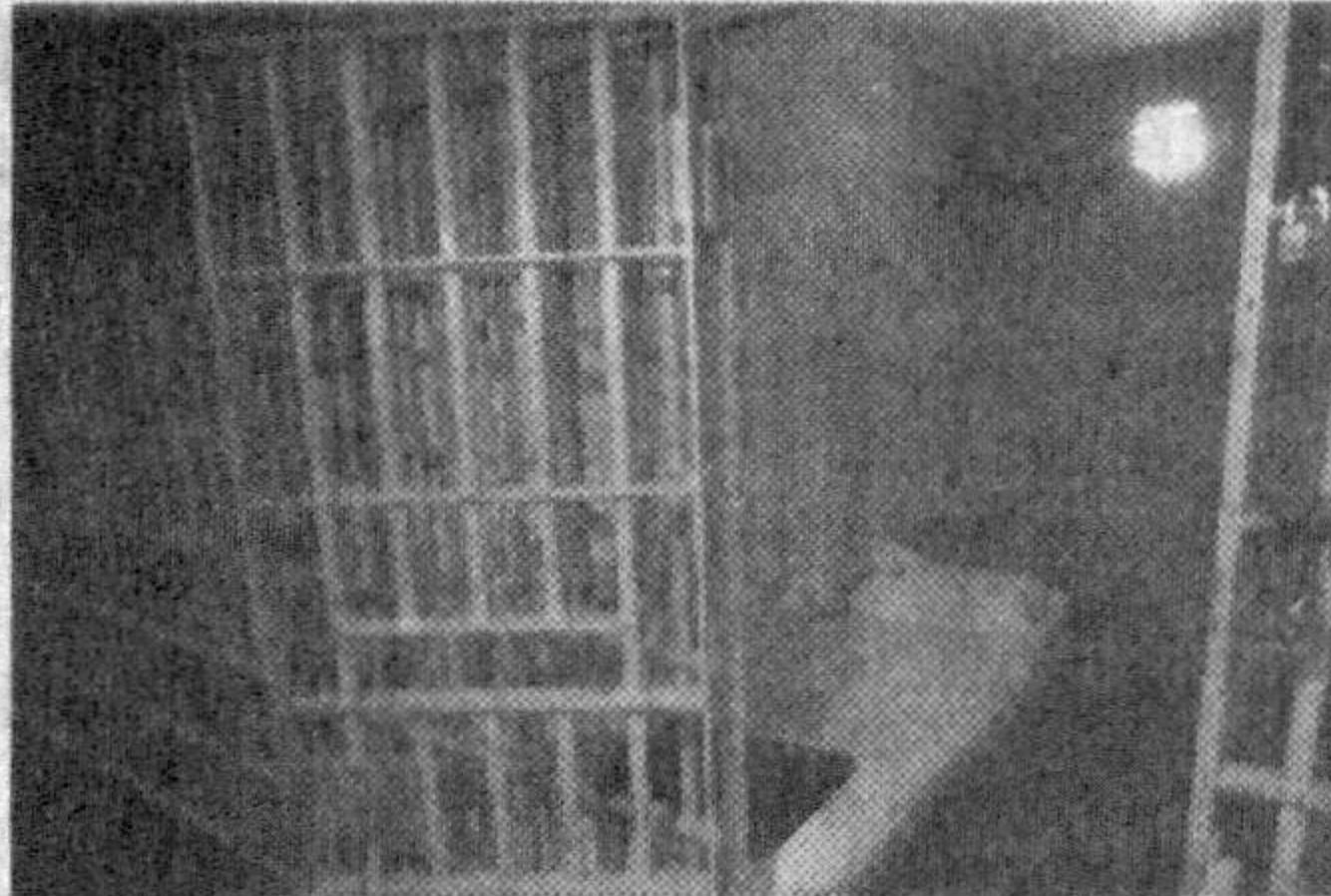
— Аксарият жиноят содир этган шахслар: "Коңсанг жиноят фош бўлмайди, фош бўлгандан ҳам жазодан кутилиш мумкин", деган фикр борадилар. Бу нотури, албатта. Дарвоже, ўтган йилда жиноят содир этиб қочиб кетганларга нисбатан жиноятни иши қўзатилиб кидирвашда бўлган айланувчилардан 18 таси Россия Федерациясининг турли шахларидан ва 1 таси Қозогистон Республикасидан ушланган.

Вилоятимиз бўйича 17 нафар айланувчи ушланган давлатлардан экстрадицияни килинган. Уларни жиноят жавобгарликка тортиб жазо мукаррарлиги таъминланган. Терлов ва суд натижалари

эса ушлаб берган давлатта хабар килинган.

— Терлов олди ёки терлов жароидани Мустакил давлатлар ҳамдустлигига яшови фуқароларни сўрот килиш, шунингдек, ўша ерда терлов ҳаракатлари ўтказиши.

бўлишади. Лекин...

лакатимиз чет эллар билан алоқаларни мустаҳкамлаш максадида кўпгина ҳалқаро шартномаларни имзолаган. Шу жумладан, 1993 йил 22 январда Минск шахрида имзоланган "Фуқаровий, оиласи ва жиноятни ишлар бўйича хуқуқий ёрдам ва хуқуқий муносабатлар тўғрисида" Конвенцияга МДХдан 12 та давлат қатори Үзбекистон ҳам атъо бўлган.

Мазкур Минск конвенциясига бинонан давлатлар Баш прокуратурасидан вилоятимиз худудида айрим терлов ҳаракатларни ўтказиб берни тўғрисида алоҳида топшириклар келиб тушмокда. 2006 йил давомида 12 та Россия, 1 та Қозогистон ва 1 та Туркия давлатидан сўраб олинди ва Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 97-моддаси 2-кисми "а, в, ж, и, о, р" бандлари ва 164-моддаси 3-кисми "б" банди билан жиноят жавобгарликка тортимиб, жазо тайинлади.

Айтмоқиманки, жиноят қаерда содир этилмасин, конундан қочиб кутилиб бўлмайди ва ҳамиша жазо мукаррар.

МММда

Миллий матбуот марказида "Оммавий ахборот воситаларида реклама бериши қондадари ва тартиби, маданияти" мавзусида семинар ўтказилди.

Реклама маданиятига бағишлини

Тадбир Үзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси, Олий Мажлис Конунчилик палатаси Ахборот ва коммуникация технологиялари масалалари кўмитаси, Монополиядан чиқарилди, рақобат ва тадбиркорликлар кўллаб-куватлаш давлат кўмитаси, Мустакил босма ОАВ ва ахборот агентликлари кўллаб-куватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди ташабуси билан ташкил этилди.

Семинарни кириш сўзи билан очган Үзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси раиси Шерзод Гуломов оммавий ахборот воситалари фаол бозор муносабатларига кириб борааркан, бу жараба-нда реклами борасидаги конунчиллик қатъий риоа этиш, реклами маданиятини ўзлаштириш мумкинлигини таъкидлади.

Шунингдек, семинарда сўз олган Конунчилик палатаси депутатлари, ҳуқумат идоралари вакиллари, мамлакатимизнинг етакни нашрлари баш мухаррirlari ҳам оммавий ахборот воситаларида реклами бериши маданиятини оширишни ўзлаштириш мумкинлигини таъкидлаши.

Семинар очиқ мулокот ва бахс мунозара руҳида ўтди. Тадбирда реклама бериши бораасида мамлакатимиз оммавий ахборот воситаларида ёртсанг ютуклар ҳам, бу борадаги муаммо ва камчиликлар ҳам ёртироф этилди. Энг мухими, ўзаро фикр алмашува имконини берган тадбир яхнида иштирокчилар томонидан мумаммалорни бартараф этиш бораасида амалий таклиф-мулоҳазалар илгари сурди.

Гуландом ЁДГОРОВА

Софинч бизни улғайтируди

Давоми.
Бошланиши 1-бетда.

Хинд тупроғида кироат билан ўқулаётган мукаддас Куръон оятларини тинглаб, қалмизис титраб кетди. Шундан ҳазори Бобурни, сўнг қиндиқ қоним тўкилган қишиломгани, она юртимни эслади... Бобурни дилларни ларзага солувчи ғазалларни дилимгандек кўйил кела бошлади. Ўзимни тутолмай, кўз ёшинга эрк бердими...

Хиндистон ёшлари, айниқса, талабалар жуда тиришқоқ. Улар тинимизиз изланиши, ўқишиади.

Хинд тупроғида кироат билан ўқулаётган мукаддас Куръон оятларини тинглаб, қалмизис титраб кетди. Шундан ҳазори Бобурни, сўнг қиндиқ қоним тўкилган қишиломгани, она юртимни эслади... Бобурни дилларни ларзага солувчи ғазалларни дилимгандек кўйил кела бошлади. Ўзимни тутолмай, кўз ёшинга эрк бердими...

Хиндистон ярми сояда колиб, ярми соат сайн ўсбий бораётган катта, бакувват чинор дарахтига ўхшиди. Бу соя қашшоқлик, ишсизлик ва аҳоли турсатидаги иктисодий номутаносиблик соясидир. Норасмий табакчалик "муносабат"лардан фарқли уларок, дунё тиличиги ва барқарорлиги йўлидан бориб, етакчи мамлакатка айланнишини истайди.

Хиндистон ярми сояда колиб, ярми соат сайн ўсбий бораётган катта, бакувват чинор дарахтига ўхшиди. Бу соя қашшоқлик, ишсизлик ва аҳоли турсатидаги иктисодий номутаносиблик соясидир. Норасмий табакчалик "муносабат"лардан фарқли уларок, дунё тиличиги ва барқарорлиги йўлидан бориб, етакчи мамлакатка айланнишини истайди.

Хиндистон ярми сояда колиб, ярми соат сайн ўсбий бораётган катта, бакувват чинор дарахтига ўхшиди. Бу соя қашшоқлик, ишсизлик ва аҳоли турсатидаги иктисодий номутаносиблик соясидир. Норасмий табакчалик "муносабат"лардан фарқли уларок, дунё тиличиги ва барқарорлиги йўлидан бориб, етакчи мамлакатка айланнишини истайди.

Хиндистон ярми сояда колиб, ярми соат сайн ўсбий бораётган катта, бакувват чинор дарахтига ўхшиди. Бу соя қашшоқлик, ишсизлик ва аҳоли турсатидаги иктисодий номутаносиблик соясидир. Норасмий табакчалик "муносабат"лардан фарқли уларок, дунё тиличиги ва барқарорлиги йўлидан бориб, етакчи мамлакатка айланнишини истайди.

Хиндистон ярми сояда колиб, ярми соат сайн ўсбий бораётган катта, бакувват чинор дарахтига ўхшиди. Бу соя қашшоқлик, ишсизлик ва аҳоли турсатидаги иктисодий номутаносиблик соясидир. Норасмий табакчалик "муносабат"лардан фарқли уларок, дунё тиличиги ва барқарорлиги йўлидан бориб, етакчи мамлакатка айланнишини истайди.

Хиндистон ярми сояда колиб, ярми соат сайн ўсбий бораётган катта, бакувват чинор дарахтига ўхшиди. Бу соя қашшоқлик, ишсизлик ва аҳоли турсатидаги иктисодий номутаносиблик соясидир. Норасмий табакчалик "муносабат"лардан фарқли уларок, дунё тиличиги ва барқарорлиги йўлидан бориб, етакчи мамлакатка айланнишини истайди.

Хиндистон ярми сояда колиб, ярми соат сайн ўсбий бораётган катта, бакувват чинор дарахтига ўхшиди. Бу соя қашшоқлик, ишсизлик ва аҳоли турсатидаги иктисодий номутаносиблик соясидир. Норасмий табакчалик "муносабат"лардан фарқли уларок, дунё тиличиги ва барқарорлиги йўлидан бориб, етакчи мамлакатка айланнишини истайди.

Хиндистон ярми сояда колиб, ярми соат сайн ўсбий бораётган катта, бакувват чинор дарахтига ўхшиди. Бу соя қашшоқлик, ишсизлик ва аҳоли турсатидаги иктисодий номутаносиблик соясидир. Норасмий табакчалик "муносабат"лардан фарқли уларок, дунё тиличиги ва барқарорлиги йўлидан бориб, етакчи мамлакатка айланнишини истайди.

Хиндистон ярми сояда колиб, ярми соат сайн ўсбий бораётган катта, бакувват чинор дарахтига ўхшиди. Бу соя қашшоқлик, ишсизлик ва аҳоли турсатидаги иктисодий номутаносиблик соясидир. Норасмий табакчалик "муносабат"лардан фарқли уларок, дунё тиличиги ва барқарорлиги йўлидан бориб, етакчи мамлакатка айланнишини истайди.

Хиндистон ярми сояда колиб, ярми соат сайн ўсбий бораётган катта, бакувват чинор дарахтига ўхшиди. Бу соя қашшоқлик, ишсизлик ва аҳоли турсатидаги иктисодий номутаносиблик соясидир. Норасмий табакчалик "муносабат"лардан фарқли уларок, дунё тиличиги ва барқарорлиги йўлидан бориб, етакчи мамлакатка айланнишини истайди.

Хиндистон ярми сояда колиб, ярми соат сайн ўсбий бораётган катта, бакувват чинор дарахтига ўхшиди. Бу соя қашшоқлик, ишсизлик ва аҳоли турсатидаги иктисодий номутаносиблик соясидир. Норасмий табакчалик "муносабат"лардан фарқли уларок, дунё тиличиги ва барқарорлиги йўлидан бориб, етакчи мамлакатка айланнишини истайди.

Хиндистон ярми сояда колиб, ярми соат сайн ўсбий бораётган катта, бакувват чинор дарахтига ўхшиди. Бу соя қашшоқлик, ишсизлик ва аҳоли турсатидаги иктисодий номутаносиблик соясидир. Норасмий табакчалик "муносабат"лардан фарқли уларок, дунё тиличиги ва барқарорлиги йўлидан бориб, етакчи мамлакатка айланнишини истайди.

Хиндистон ярми сояда колиб, ярми соат сайн ўсбий бораётган катта, бакувват чинор дарахтига ўхшиди. Бу соя қашшоқлик, ишсизлик ва аҳоли турсатидаги иктисодий номутаносиблик соясидир. Норасмий табакчалик "муносабат"лардан фарқли уларок, дунё тиличиги ва барқарорлиги йўлидан бориб, етакчи мамлакатка айланнишини истайди.

Хиндистон ярми сояда колиб, ярми соат сайн ўсбий бораётган катта, бакувват чинор дарахтига ўхшиди. Бу соя қашшоқлик, ишсизлик ва аҳоли турсатидаги иктисодий номутаносиблик соясидир. Норасмий табакчалик "муносабат"лардан фарқли уларок, дунё тиличиги ва барқарорлиги йўлидан бориб, етакчи мамлакатка айланнишини истайди.

Хиндистон ярми сояда колиб, ярми соат сайн ўсбий бораётган катта, бакувват чинор дарахтига ўхшиди. Бу соя қашшоқлик, ишсизлик ва аҳоли турсатидаги иктисодий номутаносиблик соясидир. Норасмий табакчалик "муносабат"лардан фарқли уларок, дунё тиличиги ва барқарорлиги йўлидан бориб, етакчи мамлакатка айланнишини истайди.

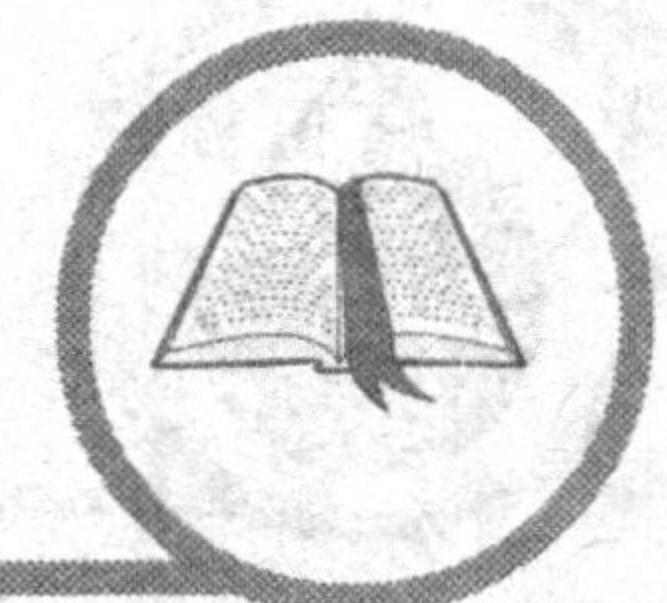
Хиндистон ярми сояда колиб, ярми соат сайн ўсбий бораётган катта, бакувват чинор дарахтига ўхшиди. Бу соя қашшоқлик, ишсизлик ва аҳоли турсатидаги иктисодий номутаносиблик соясидир. Норасмий табакчалик "муносабат"лардан фарқли уларок, дунё тиличиги ва барқарорлиги йўлидан бориб, етакчи мамлакатка айланнишини истайди.

Хиндистон ярми сояда колиб, ярми соат сайн ўсбий бораётган катта, бакувват чинор дарахтига ўхшиди. Бу соя қашшоқлик, ишсизлик ва аҳоли турсатидаги иктисодий номутаносиблик соясидир. Норасмий табакчалик "муносабат"лардан фарқли уларок, дунё тиличиги ва барқарорлиги йўлидан бориб, етакчи мамлакатка айланнишини истайди.

Хиндистон ярми сояда колиб, ярми соат сайн ўсбий бораётган катта, бакувват чинор дарахтига ўхшиди. Бу соя қашшоқлик, ишсизлик ва аҳоли турсатидаги иктисодий номутаносиблик соясидир. Норасмий табакчалик "муносабат"лардан фарқли уларок, дунё тиличиги ва барқарорлиги йўлидан бориб, етакчи мамлакатка айланнишини истайди.

Хиндистон ярми сояда колиб, ярми соат сайн ўсбий бораётган катта, бакувват чинор дарахтига ўхшиди. Бу соя қашшоқлик, ишсизлик ва аҳоли турсатидаги иктисодий номутаносиблик соясидир. Норасмий табакчалик "муносабат"лардан фарқли уларок, дунё тиличиги ва барқарорлиги йўлидан бориб, етакчи мамлакатка айланнишини истайди.

Хиндистон ярми сояда колиб, ярми соат сайн ўсбий бораётган катта, бакувват чинор дарахтига ўхшиди. Бу соя қашшоқлик, ишсизлик ва аҳоли турсатидаги иктисодий номутаносиблик соясидир. Норасмий табакчалик "муносабат"лардан фарқли уларок, дунё тиличиги ва барқарорлиги йўлидан бориб, етакчи мамлакатка айланнишини истайди.

Маънавият

Мехр бермасанг-у, меҳр олсанг

ёхуд муштараклик тарбияси ҳақида

Ҳаёт, бу — тириклик, бу — яшаш дегани. Яшацдан яшашнинг эса фарки бор. Бу шунчаки еб-ичишдан, хирс ва нағини қондиришдангина иборат эмас. Бу ишларни оддий курт-кумурсаю бошқа барча жонзотлар ҳам бажаради.

Абдулхамид ХАБИБУЛЛАЕВ,
доцент

Одатда, одам одамларга эмас, балки жонзотлар ва дов-даражатларга ҳам меҳри бўлумги зарур. Чанғанда даражатга ва маҳуқотларга сув бермок, уларнинг жароҳатланган аъзоларини даволаш, тартиби келтириб кўйиш ҳам савобли ишдир. Улар ҳам бизнинг кариндошларимиз, ахир мева-чевасини, суту қаймоги ва гўштини еймиз, ҳатто уларнинг териси ва жунидан наф кўрамиз, фойдаланамиз-ку? Тирикликимиз манбаи нафасимиз ҳам яшилини олами ишлаб чиқараётган кислород эканини биламишми? Биз аслида бир-биримиз билан чамбарчас болглиқимиз, айри, танҳо, ўзимизга яшай олмаймиз. Шунга қараб иш кўрмомиз зарур шарт!

Бизнинг ховлимида азалдан бир жуфт илон яшаб келар экан, — дейди Овиди ака деган танишим. — Шу илоннинг тўртта боласини укам Насрулла кўриб қолида ва жаҳл устидаги мажхоб ташлабди. Ўлдирилган илон болаларини ёқиб юборибди. Бир куни отам дарвазадан кирб келадиган катта бир илон шифтдаги ёғочлар орасидан отхонага қараб ўтиб кетаётганини кўриб қолибди. Орадан бир кун ўтгач, бойловдаги саман отнинг хомуш бўлиб, оват емаётганини

билиб колибди. От шу холатда сув ҳам ичмай кўйиди. Бир хафтага бормай от тамон бўлибди. Бирдан топ ётибди, бир кишинадан жон таслим килиди. Ана, ёмонлик! Ушандан бўён бу хонадондан фрайзу барашат кўтарилган, — дейди Улмасхон.

Бу воеқа афсона эмас, ҳаётда содир бўйган воеқа. Бошқа ҳайвонларини ҳам характерида бундай холатлар учраб туради.

— Абдуғаффор деган дўстим бор, — дейди Салим ака деган ён кўшини. — Уларнинг бир кашка оти бор. Бегона кишини олдига ҳеч ёнаширилмайди. Бавзан кўш обёйлаб тегади. Аммо ўзига эгаларига жуда ҳам ювоща, тегмайди, — дейди у. — Абдумалик-ларникига боргандим. Уларнинг ховлисига киришимиз билан, бир кизил хўрз ку-кулаб, бизга ташнилди колди. Уй бекаси бўлса уялиб: “Бонобига бозордан икки гулларни шошиб келиб қолган экан. Бечора Ватанидан ажралиб қолибди-ку, деб ўз маконига олиб бориб кўшишга шошиб тағандим”, дебдилар. Ҳалк орасида: “Чумолига озор берма” деган мақол бор. Бу ҳатто чумолига ҳам меҳри бўл деган маънони англатади. Чумолига оид сатрлар Абулқосим Фирдавсийнинг “Шоҳномаси”да ҳам учрайди.

Сора исмли мушумигиз бор, — дейди Улмасхон деган аёл. — Ўтиранг тиззантга чиқиб ухлайди. Ётсанг кўкрагинг ёки елкангиди.

— Сора исмли мушумигиз бор, — дейди Улмасхон деган аёл. — Ўтиранг тиззантга чиқиб ухлайди. Ётсанг кўкрагинг ёки елкангиди. — дейди Салим ака.

Сора исмли мушумигиз бор, — дейди Улмасхон деган аёл. — Ўтиранг тиззантга чиқиб ухлайди. Ётсанг кўкрагинг ёки елкангиди.

га чиқиб ётади. Энг муҳими, оғриқ жойиниз босилади. Ҳа, оиласигизнинг шифкор мушузи бу, — дейди Улмасхон опа.

Шунака, биз билмаган табиатнинг сир-арконлари сон мингта. Уларнинг фойдаси ҳам, зарари ҳам бор. Ақл билан иш кўрган одам нағи тегадигандан ўзига дўст туади. Бу ҳам Худонинг бир инояти.

Абу Лайс Самаркандий ҳазратлари билмасдан бир чумолини босиб ўлдириб кўйидилар. Шундан сўнг уч кун ийғилб: “Мен Худонинг фойдаси ҳам, зарари ҳам бор. Ақл билан иш кўрган одам нағи тегадигандан ўзига дўст туади. Бу ҳам Худонинг бир инояти.

Мир Алишер Навоий ҳазратлари бир куни масжиддан чиқиб, тўғри уйлари томон шошиб қолибди. Дўстлари у кишидан бунинг сабабини сўрабдилар. Ҳазрат шундай жавоб берди: “Таҳорат олайтган чумолида бир чумоли кийимимга илашиб, мен билан масжидга келиб қолган экан. Бечора Ватанидан ажралиб қолибди-ку, деб ўз маконига олиб бориб кўшишга шошиб тағандим”, дебдилар. Ҳалк орасида: “Чумолига озор берма” деган мақол бор. Бу ҳатто чумолига ҳам меҳри бўл деган маънони англатади. Чумолига оид сатрлар Абулқосим Фирдавсийнинг “Шоҳномаси”да ҳам учрайди.

Сора исмли мушумигиз бор, — дейди Улмасхон деган аёл. — Ўтиранг тиззантга чиқиб ухлайди. Ётсанг кўкрагинг ёки елкангиди.

— Сора исмли мушумигиз бор, — дейди Улмасхон деган аёл. — Ўтиранг тиззантга чиқиб ухлайди. Ётсанг кўкрагинг ёки елкангиди.

Худди шундай ҳолат Сайдий

Шерозийнинг “Бўстони”да ҳам бор:

Муруватли эрмас чумолини, ман – Айрсам, жудо килсан ўз жойидан.

Дунёвий иммада биргина чумоли ва унинг турлари ҳақида 12 томник китоб бор. Айни пайтда ер юзида 15 мингдан ортиқ чумоли турлари мавжуд. Башар фарзанди ўз вазинидан 2-3 баробар юкни кўтара олиши мумкин. Мехнаткаш чумолилар ўзидан 10-15 марта оғирюнлари кўтара олар экан. Чумолининг меҳнаткашлиги, ўз макони ва оиласига меҳрлилиги биз одамларга бир ибрат, бир мактаб бўлгалицир.

Одам ақли ҳамма нарсага етади. Кўп ҳолларда ўзи билиб, билмасликка олади. Ҳом сут эмган одам бир нарсага беъзибир: она — табиатга, оналии меҳри керак. Мехр бермасанг-у, меҳр олсанг, ахир севига — севги, оқибатга — оқибат улашиш азалдан бор нарса-ку?! Каро икки кўлдан чиқади. Табиатга муносабатда бу акида сувдек, ҳаводек зарур. Мехр муштараклиги факат одамларга гина эмас, балки бутун борлика, она табиатга ҳам керак.

Ерни тепма, у ўинидан. Сувга тупурма, Худонинг ўзини бекитасан, дейдилар. Ҳавони ифлослама, умр заволидир. Куёшнинг тағтиғи бизга олов беролмайди. Шунака, буларнинг ҳаммасида ўзаро бөглиник муштараклик бор. Борлигимиз, туйгуларимиз ер, сув, ҳаво қаби ҳаётнинг тўрт унусиди ўз аксини топган. Буни билмоқ, унга амал қилиб яшамоқликинг ўзи ҳаёт мактабини ўқиганликни, маънавиятиликни ифода этиди. Ёшлиқдан бошлаб, она табиатга меҳри бўлиши тарбиясини тўғри йўналтироғимиз зарур ва шарт!

Танишув

Умримдан воз кечиб ёзган шеърларим

Хинд киноси мухлисалари

(Ўзбек кинематографлари)

Катта кишлоқ, Лойиҳувук уй.

Нур сочар эски экран,

Кўшини қизлар нигоҳлари

шу эскранга экилган.

Нилу, Наргиз, Назиралар мъясум

гулдад эйгилган —

Ўх, мұхаббат андуллары қалбни

тиғсиз тиглайди,

Киносини ҳиндлар ишлаб,

ўзбек қизи йиглайди.

Кўрма десанг, ёмон кўриб

афз қилар, во дариг,

Ишқ деганда хинд киносин

фараз қилар, во дариг...

Бу аслида Момо Ҳаво юқитрган

бир соддалик,

Кўрганлари бошдан оёқ ёлғонлигин

билимдай,

Киносини ҳиндлар ишлаб,

ўзбек қизи йиглайди.

Сингиб кетар кино ичра ҳаёллари

қалашиб,

Шорхуҳ Ҳонни алқаб қолар қизлар

гоҳ гап талашиб,

Сўнг Жуҳи дер, Зинта дейди,

кетмас сира адашиб...

Ота қанча койимасин — кулогига

илмайди,

Киносини ҳиндлар ишлаб,

ўзбек қизи йиглайди.

Етти ётнинг дарди дея дилгр

диллин эзғилар,

Бир ўзимас, чаккасида

райхони ҳам эзилар.

Шунда зимдан ўзларин-да

севишлиги сезилар...

Нима қилсан, туйгулари

юрагига сифмайди,

Киносини ҳиндлар ишлаб,

ўзбек қизи йиглайди.

Мени кийнап ўзга савол, кийнап

мени ўзга ўй,

Бу диёрда токайгача хинд киноси

қилар тўй?

Айттиларим келиб кетар акаларга

чўзуб бўй,

Ўзбек фильми диллар дардин, айтинг,

қачон илғайди?

Қачон ўзбек кино ишлаб,

хинднинг қизи йиглайди?

Ойнинг ўн беши...

У дамлар қалбимизда

Орзулар қайноқ эди...

Ойнинг ўн беши кора

Ўн беши оппоқ эди.

Иккимизни соғиниб

Чикса күёш самога.

Кўклам гўй биз сабаб
Келар эди дунёга.Биз юрган йўлларга ҳеч
Йўлламаси гуноҳлар.
Менда кўрсинг аксин деб
Покланганди булоқлар.Юрап эди баҳтиёр
Озод оқувлар каби.
Қафас бичди висолга
Остангинг бир газабиди.Сўнг... тўй бўлди ҳовлингда
Кулди оғлир совчилар.

Отиб олди қалбимини,

Қалблари тош овчилар!

Шундан бўён ҳижронда
Кўксим пора-порадир.
Ойнинг ўн беши кора,
Ўн беши коп-корадир!
Ташлаб келинг

Кор боғсанини кўнглингизнинг қўчаларин,

Мехр излаб топломадим қўзингиздан.

Истарнинг эди тандир қулчалари,

Фард эмассиз, кетман, муз қиз, ўзингиздан!

Хол сўрасаса йигит бошни эгиб, алам

Ор киддингиз бир ўқрайиб қараша ҳам,

Кетардик-ку, кет дессанги бир бор, санам,

Эсладик-чун дилга бўлғай музингиздан!

Ишқ элида бизларни ҳам билмансиз, ёла

Йўлламига илҳақ бўкъан қанча ой қиз,

Сўйимсангиз, сўйалмаймиз, бирор, ҳой қиз,

Қаончага еллар ўпар юзингиздан?

Хеч қачон измимга бўйсунмаган вакт,